



Over de auteur

STEVEN DELARUE

werkt rond meertaligheid, anderstalige nieuwkomers en diversiteit bij Onderwijscentrum Gent. Hij is ook hoofdredacteur van Fons.

Fons bestaat niet alleen op papier, maar ook online, op www.tijdschriftfons.be. Steeds meer leraren vinden de weg naar onze website, waar je ook een handig thematisch overzicht vindt van alle artikels die al over pakweg taalbeleid, poëzie of vakoverschrijdend werken zijn verschenen. Fons dook in de statistieken en verzamelde de 10 artikels die in 5 jaar Fons het vaakst werden gelezen en gedownload op onze website. Wil je ze ook lezen? Dan vind je alle links op www.tijdschriftfons.be/5jaarfons.

Steven Delarue

DE 10 MEEST GELEZEN BIJDAGEN IN 5 JAAR FONS

1

'BINNENKLASDIFFERENTIATIE IN TAALESSEN REALISEREN' – FONS 2 (KATRIEN STRUYVEN, CATHERINE COUBERGS, ESTHER GHEYSENS, NADINE ENGELS)

Binnenklasdifferentiatie, het is een thema dat in de afgelopen edities van Fons vaak aan bod kwam, en blijkbaar is het nog steeds een *hot topic*: dit artikel, waarin het 'BKD-leer-krachtmodel' als kader voor een krachtige aanpak van binnenklasdifferentiatie wordt toegelicht, is met stip het vaakst gedownloadte Fons-artikel op onze website. Het bevat dan ook tal van tips en belangrijke principes om ook in jouw taalles werk te maken van differentiatie.

2

'BETER LEREN SCHRIJVEN? DIRECTIE INSTRUCTIE EN SAMENWERKEND SCHRIJVEN ALS TWEE KRACHTIGE VORMEN VAN INSTRUCTIE'

– FONS 8 (FIEN DE SMEDT EN HILDE VAN KEER)

Effectieve schrijfvaardigheden zijn meer dan ooit belangrijk om ten volle te kunnen participeren in onze 21e-eeuwse samenleving. Studies wijzen echter op het ondermaats schrijfvaardigheidsniveau van leerlingen. Hoe komt het dat leerlingen zo worstelen met het schrijven? En hoe kunnen we hen optimaal ondersteunen

om vaardige schrijvers te worden? In deze bijdrage beantwoorden Fien De Smedt en Hilde Van Keer deze vragen en geven ze concrete tips om werk te maken van krachtige schrijfinstructiepraktijken.

3

'TAALVERWERVING EN TAASTIMULERING BIJ ANDERSTALIGE KLEUTERS'

– FONS 6 (MARLEEN PEETERS)

In dit artikel uit Fons 6 vertelt Marleen Peeters over hoe ze enkele jaren terug op eens een stevige uitdaging voor de kiezen kreeg: ondersteuning bieden aan anderstalige nieuwkomers. Hoe ga je aan de slag met kleuters die net in het land zijn en uit alle hoeken van de wereld komen? Hoe help je hen bij hun allereerste stapjes in het Nederlands? Deze praktijkbijdrage toont vijf concrete werkvormen die je bij meertalige kleuters kunt inzetten, om zo hun Nederlands te stimuleren.

4

'ZET JE EF-BRIL OP. EXECUTIEVE FUNCTIES STIMULEREN IN DE KLEUTERKLAS' –

FONS 6 (SANNE FERYN)

Ook uit Fons 6, ook over kleuters, en ook populair op onze website: dit artikel over executieve functies, de hogere cognitieve

vaardigheden die je nodig hebt om doelgericht te leren en schools te presteren. Die executieve functies – impulscontrole, werkgeheugen en cognitieve flexibiliteit – kun je bij kleuters al sterk stimuleren, en daar ondervinden ze later alleen maar voordelen van. Benieuwd hoe je aan de slag kunt? Dan mag je dit artikel zeker niet missen.

5

'EVALUEREN EN FEED-BACK GEVEN IN EEN? FONS TEST DE 'RUBRIC OF ONE' UIT' – FONS 8

(JOSFIEN DEMEY)

Hoe kun je taaltaken helder evalueren en je leerlingen daarbij concrete feedback geven, zodat ze maximaal leren? De zoektocht van Josfiën Demey naar zo'n evaluatie-instrument bracht haar bij de 'rubric of one', een instrument dat leerlingen inzicht geeft in welk doel ze moeten bereiken (*feed-up*), wat ze nog kunnen doen om er beter in te worden (*feed-forward*) en op welk niveau ze het doel beheersen (*feed-back*). Hoe het allemaal werkt, ontdek je in dit artikel.

6

'BETER ÉN GRAAG LEZEN VOOR ELKE LEERLING. NAAR EEN DUURZAAM LEESBELEID OP SCHOOL'

– FONS 6 (IRIS VANSTEELENDT, AMÉLIE ROGIER, HILDE VAN KEER, SARAH VAN TILBURG)

Een leesbevorderend klimaat in de klas en op school is cruciaal om op een positieve manier te sleutelen aan de leesmotivatie en leesvaardigheid van leerlingen. Een sterk uitgewerkt leesbe-

leid dat de groei van leerlingen systematisch in kaart brengt, vormt daarbij een belangrijke meerwaarde. Maar hoe begin je daaraan? En wat zijn belangrijke factoren daarbij? In dit artikel vind je zes belangrijke bouwstenen terug die van jouw leesbeleid, ingebed in het taalbeleid van de school, een succes maken!

7

'SPREKEN EN ANDERSTALIGE NIEUWKOMERS: (HOE) KAN DAT SAMENGAAN?' – FONS 3

(GOEDELE VANDOMMELE)

Het is wellicht geen toeval dat 'anderstalige nieuwkomers' meermaals terugkomt als thema in deze toptien: voor veel leraren is het een zoektocht om die leerlingen de ondersteuning te geven die ze nodig hebben. In dit artikel ligt de focus op spreekvaardigheid, want daarrond werken met anderstalige nieuwkomers is een hele uitdaging. Vaak produceren ze – zeker in het begin – nog niet veel taal, maar toch kun je als leerkracht veel doen om hun spreekvaardigheid te stimuleren. Op zoek naar enkele didactische tips? Hier moet je zijn!

8

'DIFFERENTIËREN IN ALLE TALEN' – FONS 8

(JAN ROYACKERS)

Nog zo'n thema dat vaker in dit lijstje terugkomt: differentiatie. Hoe speel je in op verschillen tussen leerlingen in de leercontext? In dit artikel focust Jan Royackers van Schoolmakers op drie belangrijke aspecten: verschillen in competenties, in voorkeuren en in ondersteuningsnoden. Wat dat dan precies allemaal inhoudt, en welke concrete tips

en boeiende werkvormen Jan daarnaast weet te zetten, ontdek je in dit artikel.

9

'TAALDOMEINEN IN SAMENHANG: VOORBEELDEN VAN GEÏNTEGREERD LEES- EN SCHRIJFONDERWIJS' –

FONS 3 (GERDINEKE VAN SILFHOUT)

Vaak worden schrijven en lezen als twee losse vaardigheden aangebracht in de taalles. Dat is eigenlijk jammer, want de twee zijn heel sterk op elkaar betrokken. Beter schrijven is beter lezen, en omgekeerd. Verschillende taaldomeinen in samenhang aanbieden loont dus! In Nederland gingen leraren daarrond aan de slag, en in dit artikel gaat het over de lessen(reeksen) die in dat verband zijn ontwikkeld.

10

'10 CRUCIALE INZICHTEN OVER MEERTALIGHEID EN TAALVERWERVING' –

FONS 6 (STEVEN DELARUE)

Over meertaligheid erkennen en benutten in het onderwijs is al veel gezegd en geschreven, maar wat moet je nu eigenlijk écht over dat thema weten? In Fons 6 verzamelden we 10 belangrijke inzichten over meertaligheid en taalvererving, gebaseerd op wetenschappelijk onderzoek. Zo heb je meteen alle basis-kennis in je achterhoofd om ook bij jou op school en in de klas de meertalige achtergrond van je leerlingen te erkennen en actief in te zetten.